

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 10 do 6 wiecz., w niedziele od 1—2.

WARUNKI PRENUMERATY: Rocznie — 30 mk., półrocznie — 15 mk., kwartalnie — 7 mk. 50 fen., miesięcznie — 2 mk. 50 fen. łącznie z przesyłką pocztową i odnośnikiem do domu.

Zmiana adresu — 20 fen.

CENY OGŁOSZEŃ: Na 4-ej str. za wiersz petitowy — 40 fen., nekrologi wiersz — 80 fen. Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Dziennika Wileńskiego” do g. 4 po poł. Po godz. 4 nekrologi i inne niecierpiące zwłoki zawiadomienia przyjmuje drukarnia ks. A. Rutkowskiego, Królewska (Botaniczna) № 7.

Numer pojedynczy 7 kop. = 14 fen.

Gazeta wychodzi codziennie — z wyjątkiem dni poświęconych.

s. p. Cześć Nasuto,

b. uczeń gimnazjum Lelwela,

zmarł w dn. 30 listopada o g. 2 1/2 pp. opatrzony Św. Sakramentami, w wieku lat 16. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele św. Anny w poniedziałek, 2 grudnia, o g. 11 r. Pogrzeb z domu № 8 przy zaułku S-to Michalskim na cmentarzu po Bernardyńskim w poniedziałek o 3 pp. **Redzcie i Rodzeństwo.**

s. p. STEFANJA FILIPSKA,

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarła 29 listopada w wieku lat 36.

Ekspozycja nastąpi 1-go grudnia z mieszkania przy ul. Zamkowej № 6 na cmentarzu Rossa. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w poniedziałek o g. 8 rano w kaplicy na cmentarzu. **O czym zawiadamiają stróżkami Mąż i Dzieci.**

Ś. p. Bronisława Bujki

odbędzie się nabożeństwo żałobne za jego duszę w kościele Wszystkich Świętych o godz. 9 ej rano, na które zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych pogrążona w smutku **Zona.**

Przed konferencją litewską.

Ostra krytyka Taryby, wychodząca nie tylko z kół społeczeństwa polskiego, ale i żydowskiego i białoruskiego i własnego obozu litewskiego, świadomość, że mimo sumnych pozorów, prezesa ministrów, całego gabinetu, przedów, tytułów itd., t. zw. Rada Stanu Litwy nie ma i mieć nie może nawet cienia istotnej władzy w kraju, skłoniły Litewską Radę Krajową do ustąpienia z nieprzejednanego stanowiska i przyzwolenia, by opinia kraju wypowiedziała się w sprawie przyszłości obszarów, należących do tak zwanego Ober Ostu. Niedawno Taryba surzędownie ogłosiła, że w dniu 15 bm. odbędzie się w całym kraju wybory do tak zwanej konferencji litewskiej, a następnie w dniu 28 go bm. 1918 roku wybrani członkowie tej konferencji zjadą się w Wilnie, by objąć kierownictwo tworzącego się państwa litewskiego.

Według projektu ordynacji wyborczej, który jest już wypracowany, ale jeszcze nie zatwierdzony, wybory będą dwustopniowe i odbędą się na podstawie demokratycznej, to znaczy z udziałem wszystkich narodowości, będącej tam i równej. Ponieważ Taryba stoi na tym punkcie widzenia, że w skład nowo tworzącego się państwa litewskiego mają wejść gubernie Kowieńska, Wileńska i Grodzieńska, więc wybory do konferencji litewskiej mają odbyć się również na tym całym obszarze, jednakże z tym zastrzeżeniem, że delegaci z tej części Grodzieńszczyzny, która leży na lewym brzegu Niemna o tyle tylko wejdą w skład konferencji, o ile wyborcy ich wyraźnie oświadczą, że chcą należeć do państwa litewskiego. Tak brzmi projekt wypracowany przez Tarybę. Zanim ordynacja wyborcza będzie przez Litwinów zatwierdzona, zanim zostanie ogłoszone wezwanie do wyborów, pragnęlibyśmy powiedzieć w tej sprawie kilka słów, które, według nas, Taryba we własnym interesie powinna wziąć pod uwagę.

Przedewszystkiem więc zaznaczymy, że Taryba ludzi się, myśląc, że w zapowiedzianych wyborach weźmie udział istotnie cały kraj. Delegaci do konferencji litewskiej zostaną zapewne wybrani prawie wszędzie tam, gdzie ludność w większości używa w

domu języka litewskiego. Ludność ta niewątpliwie skorzysta ze sposobności, aby wypowiedzieć votum zaufania lub nieufności swemu dotychczasowemu przedstawicielstwu narodowemu. Pomiędzy delegatami na konferencję litewską, wybranymi z obszaru językowego litewskiego obrócz Litwinów zdarza się zapewne i Żydzi i Polacy, co jest zupełnie naturalne, gdyż tam, gdzie większość zaludnienia stanowią Litwini, Polacy, u uwzględniając wolę większości, godzą się z postulatami politycznymi Litwinów i nie tylko nie przeciwdziałają tworzeniu się narodowego państwa litewskiego, ale współdziałają temu, domagając się tylko słusznym należnych im praw. Inna jednak sprawa z obszarami pod względem językowym nie litewskimi. Tam ludność ani słyszeć nie chce o Tarybie, nie chce ona słyszeć o narodowym państwie litewskim, któreby wciągało do siebie obsze językowo obszary i dlatego w żadnych wyborach do konferencji litewskiej udziału nie weźmie. Ordynacja wyborcza, opracowana przez Litwinów przewiduje, że ludność Grodzieńszczyzny po lewym brzegu Niemna może nie zechce należeć do państwa litewskiego. Dla nas jest to rzeczą oczywistą. Jest jednak dla nas rzeczą również oczywistą, że i na prawym brzegu Niemna państwo litewskie, stworzone przez Tarybę, również nie będzie przez ludność uznawane, że wybory ogólnokrajowe, organizowane przez Tarybę, spala na panewce. Konferencja litewska zapewne zbierze się — jak zapowiedziano — w dniu 28 go bm., ale zebrani delegaci reprezentować będą tylko językowo litewski obszar, tereny zaś nie litewskie delegatów nie przysła.

Dalcy jednak jesteśmy od tego, by taką konferencję uważać za nieprawną, nie kompletną itd. Owszem, gotowi jesteśmy ją uznać za prawowite przedstawicielstwo narodowego państwa litewskiego, tworzonego na tych obszarach, gdzie ludność w większości używa języka litewskiego. Gotowi jesteśmy takiemu ciału przyznać rozmaite prawa, których odmawiamy Tarybie, pod warunkiem, że ta konferencja litewska nie będzie wyciągała chciwej ręki po ziemie nie litewskie, po obszary, które ciągną ku Polsce. Zawsze staliśmy na gruncie uznawania państwa litewskiego, stojąc na

Do ludności polskiej.

Wszczęte przez Komitet Polski prace nad zorganizowaniem społeczeństwa polskiego w kraju wymagają, obok karnego i dobrowolnego poddania się wskazówkom Komitetu, również ofiarności ze strony społeczeństwa na wspólne nam wszystkim cele. W szczególności dużych funduszy potrzeba na stworzenie organizacji porządku i bezpieczeństwa w kraju, która wtedy tylko będzie sprawnie działała, gdy ją zaopatrzymy we wszelkie niezbędne do tego środki.

Nie może być mowy o tem, aby na ten cel, przynajmniej w czasie najbliższym, kraj uzyskał jakąś pomoc z zewnątrz. Cała ludność kraju powinna się przyczynić pieniężnie do stworzenia milicji i straży ochotniczej, które będą wszystkich w równej mierze broniły przed bandytyzmem i anarchją. Powinien na ten cel złożyć odpowiednią kwotę zarówno mieszkaniec miasta, jak i wsi: kupiec, rzemieślnik, robotnik, właściciel ziemski, włościanin i pracownik rolny. Wszystkim nam zależeć musi na tem, aby ani na chwilę nie rozpanoszył się u nas nieład i bezład, wszystkim nam musi jednakowo chodzić o życie i bezpieczeństwo.

Wzywamy więc wszystkich do wpłacania dobrowolnego podatku na utrzymanie milicji i straży ochotniczej. Pamiętajmy, że od szybkiego i chętnego składania funduszy na obronę zależy istotnie życie i spokój nie tylko pojedynczych osób i rodzin, ale i mieszkańców całych wsi i miasteczek. Niebezpieczeństwo zbliża się coraz bardziej, ratujmy się od niego zawczasu!

Ofiary przyjmują:

- Komitet Polski — Wrońska № 1.
  - Redakcja „Dziennika Wileńskiego” — Dominikańska № 4.
  - Bank Handlowy — S-to Jerska № 8.
  - Biuro T-wa Rolniczego — Zawalca № 9.
  - Księgarnia Józefa Zawadzkiego — Wielka № 27.
  - Biuro Techniczne Malinowskiego — Wileńska № 23.
- oraz osoby posiadające kwitarszne Komitetu.

KOMITET POLSKI w WILNIE.

gruncie zasady samostanowienia ludów o sobie i cieszyć się będziemy, że to państwo litewskie uzyska nareszcie odpowiednie i we właściwej formie powołane swoje przedstawicielstwo. Leży to również i w naszym interesie, ponieważ w miarę jak zbliża się pertraktacje w sprawie wzajemnych stosunków Polski i Litwy, ustalenia granic, stosunków handlowych itd. coraz bardziej palącą staje się kwestja powstania prawowitego rządu Litwy, z którymby można było umowy w rozmaitych sprawach zawierać. Mamy nadzieję, że zapowiedziana konferencja litewska utworzy taki rząd z zastrzeżeniami wyżej w naszych wywodach wyliczonymi.

Z. F.

Po zawieszeniu broni.

„Times” o sytuacji nad Bałtykiem.

W celu uczynienia żeglugi na Bałtyku wolną, „Times” proponuje przyłączenie szwedzkiego brzegu kanału

północno-wschodniego do Danji oraz utworzenie „Związku Bałtyckiego”, składającego się z Finlandji, Danji, Szwecji i Litwy.

Okupacja w Niemczech.

«Berl. Tag.» donosi że awangarda koalicyjna, składająca się z wojsk amerykańskich wkroczyła do Pirmasens. Okupacja Palatynatu przez czarne wojska francuskie wywołała wśród ludności miejscowej podniecenie. Sądzą jednak, że wojska te zostaną wkrótce zastąpione przez inne ze względu klimatycznych.

Blokada Niemiec trwa.

LONDYN (28 nb. m. Reuter) — Wbrew telegramom z Kopenhagi, według których z Berlina donoszą, że koalicja zniosła blokadę Niemiec, komunikuje się, że wiadomości te nie są miarodajne i że w warunkach zawieszenia broni zaznaczono wyraźnie, że blokada ma trwać nadal.

Król Jerzy w Paryżu.

PARYŻ (28 nb. m. T. U.) — Król angielski przybył do Paryża. Na przyjęciu w pałacu Elizejskim król i

prezydent Poincaré wnieśli toasty za trwałość przyjaźni francusko-angielskiej. Król rzekł pom. in.: «Wśród tych walk na śmierć i życie narody francuski i angielski nauczyły się cenić wzajemnie i rozumieć ideały wzajemne. Mam nadzieję, że związek ten będzie stale wzmacniał się i że sprowadzi on trwałą pokój i lepszą przyszłość narodów».

W Izbie włoskiej.

LUGANO (28 ub. m. Tel. pr.) — Izba włoska zaaprobowała program rządu w sprawach pokoju. Kiernnek imperialistyczny odmówił zwycięstwo 325 głosami przeciwko 33. Grupa Giolittiego rozwiązała się.

O granice państwa Czeskiego.

MONACHJUM (29 ub. m. Tel. pr.) — Według «Münch. N. Nachr.» Clemenceau przedstawił nowemu państwu czesko-słowackiemu możliwość terytorjalnego przyrostu na koszt Bawarii.

Chodzi mianowicie o znaczne obszary Dolnej Bawarii i Górnego Palatynatu. Tymczasem bawarski prezes ministrów Eisner oświadczył jeszcze wczoraj, że Bawaria weszła już z Rzeczpospolitą Czesko-Słowacką w przyjazne stosunki dyplomatyczne. Rzeczpospolita Czesko-Słowacka przyrzeka już Bawarii znaczne dostawy węgla i dostawę już rozpoczęła.

Sprawy polskie.

BERLIN (29 ub. m. Tel. pryw.) — Jak słyszeliśmy, dzisiaj przed południem odbyło się ważne posiedzenie gabinetu, na którym w obecności przedstawicieli rozważano specjalnie polskie sprawy.

BERLIN (30 ub. m. Tel. pryw.) — Na wczorajszej konferencji gabinetu Rzeszy a przedstawicielami ludności polskiej wschodnich prowincji Niemiec stwierdzono według sprawozdania półrocznego, że zwoływane na dzień 3 grudnia do Pommara zebrań polskich delegatów zostało określone jako esejm części przyszłego Państwa Polskiego omyłkowo. Jest to omyłka w przekładzie. Faktycznie będzie to zjazd delegatów wszystkich związków polskich, które mają się połączyć w jeden związek. Wybory już odbyły się i ani rząd Rzeszy ani też rząd Prus nie mają zamiaru zakazywać zjazdu. Polacy zapewnili, że zjazd nie zamierza przedsięwziąć kongresu pokojowego i tworzyć faktów dokonanych.

Niemcy.

Urzędowa abdykacja Wilhelma.

BERLIN (29 b. m. W. T. B.) — W celu uniknięcia nieporozumień w sprawie swej abdykacji Wilhelm II wydał następujący akt abdykacji, nie podlegający zarzutom z punktu widzenia prawa państwowego:

«Zrzekam się niniejszem na wszystkie prawa do korony Prus i pałacowych z nią praw do korony cesarskiej. Jednocześnie zwalniam wszystkich urzędników Rzeszy niemieckiej i Prus oraz wszystkich oficerów, podoficerów i szeregowców marynarki, armii pruskiej i kontyngensu Związku Niemieckiego od złożonej mi jako cesarzowi, królowi i nacelnemu dowódcy przysięgi. Oczekuję od nich, że aż do stworzenia w Rzeszy nowego porządku rzeczy pomogą oni faktycznym posiadaczom władzy Niemiec w ochronie narodu niemieckiego od groźącego niebezpieczeństwa anarchii, głodu i panowania obcych. Amerongen. 28 listopada 1918 r. Wilhelm.

Akt został podpisany przez Wilhelma i ma na sobie pieczęć cesarską.

Sprawy ukraińskie.

KIJOW (29 ub. m. Tel. pryw.) — Pomiędzy dowództwem uśczielnym wojsk niemieckich a nacjonalistyczno-ukraińskim wojskiem Petliury, które powstało przeciwko hetmanowi, zawarto zawieszenie broni, po którym nastąpią dalsze rokowania.

Dnia 23 go ub. m. oddział bolszewików usiłował zająć miasto Bielgorod (gub. Kurska), został jednak odparty przez wojska niemieckie, które zażądały od bolszewików natychmiastowego odwrotu po za linię demarkacyjną.

Wojska niemieckie opuszczają Krym w najniebezpieczniejszym porządku.

Według doniesień pism pomiędzy ukraińskim ministrem komunikacji a niemieckim szarżantem kolejowym osiągnięto porozumienie w sprawie powrotu wojsk niemieckich z Ukrainy. Wycowanie wojsk potrwa 3 miesiące; codziennie będzie odchodzić 6 pociągów.

Białorusini w Tarybie.

Organ Taryby, wydawany w języku polskim p. t. «Nowiny Litewskie» donosi, że przedstawiciele Białorusinów zgodzili się wstąpić do Taryby. Białorusinom przyznano sześć miejsc. Nazwiska nowych członków Taryby są następujące: Kazimierz Falkiewicz, Iwan Łuckiewicz, Wacław Łastowski, ks. Władysław Tołoczko, Dominik Siemaszko, Jan Stankiewicz.

Na pierwszym posiedzeniu Taryby, które odbyło się z udziałem Białorusinów, p. Łastowski odczytał następującą deklarację:

Rada Białoruska, wybrana na konferencji 25—27 stycznia 1918 r. z delegatów mieszkańców Białej Rusi, położonej na północy starego frontu, opierając się na postanowieniach wspomnianej konferencji i uważając za ideał utworzenie federatywnego państwa Litewsko-Białoruskiego, wobec nadzwyczajnego znaczenia momentu, który przeżywamy, uważa za wskazane przystąpić do konkretnej pracy z Radą Stanu Litwy, jako jedynym obecnym przedstawicielstwem Litwy.

Rada Białoruska wierzy, że dwa narody, związane wspólną przeszłością i warunkami ekonomicznymi, gdy podadzą sobie ręce, będą w stanie wywalczyć sobie wolny i niepodległy byt idąc drogą demokratycznej budowy wspólnego państwa.

Damiak Siemaszko,
W. Łastowski.

Nowy biskup wileński.

W dniu dzisiejszym odbywa się w Kownie wielka uroczystość kościelna, mianowicie: konsekracja biskupa ks. Jerzego Matulewicz, mianowanego przez Stolicę Apostolską biskupem wileńskim.

W tej podniosłej uroczystości biorą udział ks. biskup Karaś, ks. biskup Łoziński i ks. biskup Karewicz.

Nowy biskup wileński z pochodzenia Litwin, urodził się w r. 1871. Po ukończeniu gimnazjum wstąpił do seminarium duchownego w Kielcach, z powodu zamknięcia jednak przez rząd tamtejszego seminarjum, kończył swe studia i święcenia kapłańskie w Warszawie. Po krótkim pobycie na wikariacie w Kielcach pojechał ks. Matulewicz na dalsze studia do Fryburga w Szwajcarii, gdzie uzyskał stopień doktora. Po powrocie został profesorem a później wiceregentem seminarjum w Kielcach. Na skutek choroby opuścił zajmowane stanowisko i przeniósł się do Warszawy, gdzie pracował w szkołach i związkach robotniczych chrześcijańskich przez lat trzy.

W roku 1907 został powołany na profesora akademii duchownej w Petersburgu, gdzie wykładał socjologię i teologię moralną, a następnie był inspektorem Akademii w szacie od 1907 do 1912 r.

W r. 1909 ks. Matulewicz wstąpił do zakonu oo. Marjanów, który ostatek swój klasztor miał w Marjampolu. Współ z kilku innymi księżmi zreformował regułę oo. Marjanów i założył dom zgromadzenia w Fryburgu, a potem na Bielzack pod Warszawą i w Chicago. Obecnie nowy biskup wileński jest generalnym przełożonym tego zakonu. Wojna skończyła ks. Matulewicz w Warszawie, gdzie przebył prawie aż do ostatnich czasów i dopiero od kilku miesięcy przeniósł się do Marjampola, by stamtąd przejść wprost na stolicę biskupią do Wilna.

Dotychczas rządy każdego biskupa i administratora w Wilnie były prawie drogą męczenną dla nich, bo każdy prawie znosił prześladowanie lub wygnanie. To też dzisiaj musimy wszyscy połączyć się w wspólne modłach na intencję nowego pastora, by Opactwo Boże zła błogosławieństwo na wszystkie usłowania i zamiary jego, a jarzmo Chrystusowe, które dzisiaj bierze na siebie, niech na wiarę Najwyższego Pasterza dźwiga ciężko.

KRONIKA

WILNA.

Dziś: GRUDZIEŃ. I Adw. Kłigiusza.

Jutro: Bibjanny.

Pejtrze: Franciszka K.

Wachód stołca — o g. 7 m. 51

Zachód stołca — o g. 3 m. 44

WILNA.

— **Wice Zjednoczenia Narodowego.** Dnia, w niedzielę, 1 bm. odbędzie się w sali «Lutnia» organizowany przez «Polską Ligę Zjednoczenia Narodowego» wiec, poświęcony zagadnieniom chwili bieżącej i sprawie przyszłości naszego kraju. Początek punktualnie o godz. 1 ej, uprasza się więc publiczność o wcześniejsze przybywanie.

Bilety w cenie 30 fen. będą do nabycia w kasie «Lutnia» przed rozpoczęciem wieczoru.

— **Wice Stronnictwa Demokratycznego.** Polskie Stronnictwo Demokratyczne na Litwie urządziło dziś, w niedzielę, 1 grudnia, w gmachu po cyrkowym na Łukiszkach o godz. 1 ej po poł. wiec ludowy, na który zaprasza szerokie warstwy społeczeństwa polskiego. Wejście 40 fen.

— **Wice robotniczy.** Urządzący przez Polski Związek Robotniczy i wyznaczony na dziś o godz. 7 ej wieczór w sali Sokola wiec robotniczy z powodów od organizatorów niezależnych odbyć się nie może.

Nabyte na ten wiec karty wstępu są ważne na inny dzień, o którym nastąpi powiadomienie.

— **Stowarzyszenie Techników w Wilnie** wzywa wszystkich techników od inżyniera do majstra włącznie do zgłoszenia się w czasie najbliższym w celu niezbędnego zarejestrowania się technicznych kraju do pp. inżynierów A. Antonowicza—Wronia 6 lub B. Stankiewicza—Kantowna 7, codziennie z wyjątkiem świąt, między 10 a 11.

— **Tow. „Siostra“.** Zarząd Tow. «Siostra» przypomina, iż ważne zebranie członków Tow. odbędzie się w niedzielę, d. 1 grudnia, o godz. 5 pp. w sali «Ognisko», Bernardyński 8.

Porządek dzienny: 1. Sprawozdanie z działalności «Siostry», 2. Sprawozdanie kasowe, 3. Wolne wnioski, 4. Wybór nowego zarządu.

Uprasza się członków o łaskawe przybycie punktualnie o g. 5 ej.

— **Biuro Polskiego Związku Nauczycielstwa Ludowego** na Litwie czynne jest we wtorki, czwartki i soboty od godz. 3—4 po poł. przy ul. Jagiellońskiej, 7—8. Biuro to załatwia wszystkie sprawy Związku, Kasy Chorych, pośredniczy w wynajdywaniu posad dla nauczycieli i poleca takowe.

— **Grono leśników w Wilnie** wzywa kolegów, zamieszkałych na Litwie, do zarejestrowania się w czasie najbliższym.

Zgłaszać się do kolegi Lubkiewicza. Wilno, Zarzeczce, Biały zaułek d. 10 m. 4, między 10-tą a 11-tą godziną z rana, w czwartki, piątki i soboty.

— **Z Wileńskiego Związku b. kolejowców.** Według zapierających przez nas informacji, prace zarządu powstałego niedawno wileńskiego związku b. kolejowców posuwają się różnie. Zarząd ten narazie uważa za najpilniejszą potrzebę szybkie przeprowadzenie dokładnej rejestracji b. kolejowców. Do skutecznienia tego w znacznej mierze dopomaga sam ogół b. pracowników kolejowych, którzy, rozumiejąc dobrze politykę związków zawodowych, garną się skwapliwie do zapisywania się. W ten sposób w ostatnich dniach w biurze związku, Wielka 98—3, panował taki ruch, że zasada potrzeba powiększenia chwilowo personelu płatnych

funkcjonariuszów, ażeby wydaty z zarejestrowaniem wszystkich tych byłych pracowników, którzy pragnęli wstąpić do związku. Liczba zapisanych do obecnej chwili do związku wynosi przeszło 1400 osób.

Oprócz personelu płatnego w związku w godzinach biurowych (codziennie od g. 9 do 1 i od 3 do 6), pełnią także dyuty członkowie zarządu związku, którzy osobiście udzielają informacji w sprawach związku wszystkim zgłaszającym się po nie interesantom.

Zarząd związku jest w ciągłej styczności z obecnymi władzami kolejowymi i dokłada starań wobec takowych, ażeby wszystkie wolne posady na kolei były obsadzone w pierwszej linii przez członków związku b. kolejowców, jako ludzi wykwalifikowanych. Dzięki temu części posad wolnych na kolejach, przeważnie w wydziale frakcji, została już obsadzona przez członków związku. Dla ułatwienia orientowania się przy przyjmowaniu kandydatów na posady miejscowym władcom kolejowym zostały doręczone przez zarząd związku wykazy pracowników zarejestrowanych, podzielonych według poszczególnej wydziałów.

Zarząd związku ma na widoku rozszerzyć swoją działalność także na sąsiednie stacje węzłowe, skąd odzywają się liczne głosy z gorącą chęcią przyłączenia się do Wileńskiego Związku.

— **Z zjazdu lekarzy weterynaryj Litwy.** Zebrani w Wilnie weterynarze powzięli następującą uchwałę:

Tyfaniczne zapasy wszechświatowej wojny nareszcie dobiegły do swego kresu. Po 50 miesięcznych militarnych zmaganach wyczerpała się energia wielu walczących narodów i na ich terytoriach obecnie tworzą się nowe formacje państwowe. Dziś trudno jeszcze obliczyć szczegółowo ogrom klęsk, spowodowanych wojną. Cała Litwa była bezpośrednio objęta moriem wojny. Stoimy na zgliszczach gospodarki narodowej z tem mocnym przedświadczeniem, że należy nam od fundamentów rozpocząć pracę nad jej odbudowaniem. Zwierzęta kraju zostały bardzo uszczuplony. Brak przestrzegania wymagań ustawy weterynaryjnej jako bezpośrednie następstwo wojny, przyczyni się do wybuchu licznych ognisk chorób pomorkowych. Zarządzenia weterynaryjne w dziedzinie ochrony zdrowia publicznego zostały pominięte, wobec czego ludność pomimo klęski głodowej, wywołanej zmniejszeniem się ilości produktów żywnościowych, padała ofiarą nieodpowiedniej jakości takowych, co musiało ujemnie wpływać nie tylko na odżywianie się ludności miejskiej, lecz było przyczyną bezpośredniego wywołania całego szeregu chorób, nie wykluczając zakaźnych.

Dziś, gdy nadchodzi czas pracy na zagonie ojczyzny, przejęci poważnej chwili bieżącej, stojąmy w zwartych szeregach na usługi kraju. Nasz zjazd, jaki się odbył w Wilnie w czasie 24—25 listopada r. b., w ożywionych debatach uwydatnił cele i zadania naszej zawodowej pracy, jak również warunki, w jakich ta praca może się stać najproduktywniejszą. Pragnąc za pomocą prasy miejscowej podać do wiadomości szerokiego ogółu naszego społeczeństwa o wynikach zjazdu, trwamy w niezłomnej nadziei, że ogół zespoli się z nami, doda nam otuchy i udzieli poparcia w mozolnej zawodowej pracy.

Zjazd zakończył się uchwaleniem następujących postulatów:

1. Stworzyć związek lekarzy weterynaryj, do którego powołani należą wszyscy lekarze weterynaryj Litwy.
  - a) Związek jest apolityczny.
  2. Natychmiastowe przyjęcie od władz niemieckich całego działu weterynaryjnego z inwentarzem i kancelarją.
  3. Oddanie odnośnych posad lekarzom weterynaryj, należącej do związku.
  4. Zjazd wyraża życzenie, żeby lekarze wet., zajmujący posady rządowe, miejskie lub inne, zarejestrowane w związku i ministerjum, nie byli usuwani z posad bez wyroku sądu państwowego.
  5. Lekarze wet., mający zamiar objąć posady rządowe, miejskie lub inne, powinni odbyć odpowiedni egzamin, który bliżej będzie określony przez związek.

6. Zjazd, uznając potrzebę natychmiastowej organizacji weterynaryj krajowej, wyłonił komisję dla wypracowania szematu samej organizacji.

7. Dla opracowania ustawy związku została wyłoniona specjalna komisja.

Sekretarz zjazdu S. Bakun.

Lekarza weterynaryj, syczący objąć rządowe stanowiska i miejskie, raczą zgłosić się do Zarządu Weterynaryjnego Litwy d. 8 grudnia r. b.

Naczelny lekarz weterynaryj E. Noniewicz.

Na Żłobek imienia Maryi. Niebawem drugi rok upływa, jak Żłobek Im. Maryi w Wileńsku (Stożkowa 1), nieposiadając żadnego kapitału zakładowego, borykając się nieustannie z brakiem funduszy, w miarę możliwości i sił spełnia swą ciłą, lecz tem nie mniej szczerą misję ratowania dzieci polskich w wieku do lat 4—5-ciu od wyrodzenia wskutek choroby lub wręcz powolnej śmierci głodowej. Przeciwnie 40 ro maleniów karmi, przychodzi i wychowuje, czepiac swę środki jedynie z dobrowolnych ofiar osób prywatnych i zapomóg Polsk. Tow. Pomocy Ofiarom Wojny, które wszakże przy tak licznych a różnorodnych potrzebach chwili obecnej nie mogą zapewnić bytu instytucji.

Żłobek Im. Maryi z całą ufnością zwraca się do społeczeństwa polskiego z gorącą prośbą o doraźną pomoc materialną, wierząc, iż niedawno zginąć pożytecznemu zakładowi, któremu w braku tej pomocy grozi zamknięcie w drugą rocznicę jego otwarcia.

Grupa osób, którym istnienie i byt tej instytucji leży na sercu, urządziła w dn. 8 grudnia wielką loteryę fantową na rzecz Żłobka Im. Maryi. Fanty i ofiary w gotówce przyjmują z serdeczną wdzięcznością pp: Jadwiga Brensztejnowa (stan. M. Atwiłowski 13—1), Michałowa hr. Broel Platerowa (Garncarska 11—1), Jadwiga Cywińska (Ludwisarska «Pencjonat», ks. prob. Adam Kuleszo (Mary kościoła po-Dominikańskiego) Jadwiga Ł. kowska, (Jagiellońska № 1) i Anna Wolńska (Wileńska 26).

Pieniądze znalezione na ul. Sergiuszowskiej odebrać można: Pióroment № 18 u Wasilewskiego.

Koncert symfoniczny. Trzeci w tym sezonie koncert orkiestrowy «Latni

Wileńskie», który się odbędzie dziś, w niedzielę, 1 grudnia r. b., zapowiada się interesująco. Będzie to wieczór poświęcony muzyce symfonicznej. Usłyszymy więc najmelodyjniejszą symfonię Mendelssohna, t. zw. «Szkoczką», następnie efektowny «Taniec szkieletów» Saint-Saens'a, «Capriccio hiszpańskie» Rimskiego-Korsakowa i t. d. Program ten, bardzo wymowny dla znawców poważnej muzyki, nie potrzebuje zachęty. Na koncercie niedzielnym czynną będzie orkiestra symfoniczna w pełnym składzie.

Początek punktualnie o godz. 5 w., po czym drzwi do sali otwierane będą tylko w przerwach.

Kasa jest czynna od godz. 12 w poł. — **Polski teatr ludowy.** Aktualna sztuka Jadwigi Marciniowskiej «Lęgi i ońcie», ukazuje się po raz trzeci i czwarty na scenie teatru ludowego dziś, w niedzielę.

Akcja sztuki toczy się w Królestwie Polskim podczas natarcia wojsk rosyjskich, którym czoło stawili dzielnie Piłsudscy.

Dziś urozmaiceniem będą piosenki legjonowe, które wykonane zostaną w akcie 2-gim sztuki.

Kasa czynna jest dziś od godz. 10 rano w gmachu po-cyrkowym.

Początek widowisk o g. 6 i 8 i pół w. — **Teatr robotniczy.** Dn. 1 grudnia w teatrze Stow. Kat. Robotników Polskich odegrana zostanie komedia w 2 akt. Korzeniowskiego «Majster i czeladnik».

W dziale chóralno-muzycznym usłyszymy cały szereg przepięknych melodji.

Początek przedstawienia o g. 7 w. Bilety można już nabywać w kasie kuchni robotniczej, Św. Michałski zauł. 3, oraz w kasie teatralnej przy wejściu.

Podziękowanie. Komitet Rodzicielski przy gimnazjach polskich Stowarzyszenia Nauce i Wychow. w Wilnie składa gorące podziękowanie bratemu Antoniemu Tyszkiewiczowi za hojną ofiarę w ilości 2,000 marek, złożoną na żywienie dzieci i na wpisy.

Zarząd Polskiego Komitetu Pań otrzymał za pośrednictwem pana Mieczysława Potubińskiego pięćset sześć marek od pana Adama Jelskiego dla potrzebujących, za co łączy staropolskie «Bóg zapłać».

Z ostatniej chwili.

ROTTERDAM (29 ubm. Tel. pr.)—Radjotelegram z Londynu donosi: Lubo koalicja nie zwróciła się jeszcze do Holandji z formalną prośbą o wydanie kajsera, to jednak krok ten rozważa się.

«Daily Telegraph» donosi, że lord kanclerz i prawnicy-specjaliści, którym gabinet angielski polecił zbadać nieprawnej sytuacji kajsera, wypowiedzieli zdanie, że kajser może być wydany.

Podobno jeszcze nie zapadła decyzja co do tego, czy koalicja współ-

nie ządą od Holandji wydania kajsera, czy też zwrócą się z tem ządaniem do Holandji poszczególne państwa koalicyjne. Francuzi są bardzo za wydaniem.

Chamberlain oświadczył w mowie w Birmingham, że rząd amerykański obecnie również rozważa tę kwestję.

HAAGA (28 ub. m. W. T. B.)—5 angielskich krążowników i 9 kontrtorpedowców przeszło przez Złud w kierunku południowym.

BUDAPESZT (18 ub. m. Tel. pr.)—«Pesti Naplo» donosi, że w radzie ministrów zapadła już decyzja co do losu wojsk niemieckich na Węgrzech, postanowiono przeprowadzić natychmiast internowanie armji Mackensena, liczącej 170,000 żołnierza. Niemcy wyrazili na to swą zgodę.

KILONJA (29 ub. m. W. T. B.)—Są wiadomości, że angielska eskadra uda się do Kilonji w sobotę rano. Gubernator Noske zakomunikował, że prezes mającej przybyć komisji koalicyjnej, admirał Browning, odmówił wejścia w pertraktacje z kilońską radą robotników i żołnierzy.

BERLIN (29 ub. m. W. T. B.)—Rada wykonawcza postanowiła wezwać rząd do możliwie pośpiesznego wycofania wojsk niemieckich z Ukrainy; załogi niemieckie nie mają być pozostawione na miejscu w całości lub częściowo z jakichkolwiek względów politycznych.

MADRYT (28 ub. m. Hwas.)—Katalonia wymaga od rządu udzielenia autonomji. O takich samych rzeczach donoszą Wailencja, Saragossa, Asturja i Estramadury.

BREMO (30 ub. m. Tel. pr.)—Wskutek zamachu dokonanego przez bolszewików (radykałów) socjaliści z większości utracili chwilowo swe wpływy zupełnie. Radykałowie są w Bremie panami sytuacji. Proletariat ubraja się; rada żołnierzy stawia temu silny opór. Niezależnie socjaliści również są obcy myśli o dyktaturze proletariatu. Sytuacja jest bardzo poważna.

BERLIN (30 ub. m. Tel. pryw.)—Na froncie wschodnim rozpoczyna się wielka ewakuacja i wycofywanie wojsk niemieckich Najpierw opu-

zione będą: Estlandja, Inflanty Polskie cały teren na wschód od linii Mollodczno—Baranowicze, i gub. Taurydzka z Krymem. Ewakuacja potrwa czas dłuższy. Stosunki w Polsce utrudniają ewakuacji, lecz jej nie uniemżliwiają.

HELSINGFORS (29 ub. m. WTB)—Bolszewicy ostrzeliwali Narwę zaś oddział robotniczy zaczął ostrzeliwać wojska niemieckie z tyłu. Wówczas dywizja niemiecka planowo opuściła Narwę. Pod Pskowem wojska niemieckie stawiają jakoby opór skutecznym. Pogłoska o zdobyciu przez bolszewików Dyneburga jest bezpodstawna. Estończycy są w wielkiej trosce o los swego kraju; widzą oni, że nie są w stanie o własnych siłach bronić się od bolszewików i proszą o pomoc koalicję i Finlandję.

BERLIN (29 ub. m. W. T. B.)—Rada pałamocników Indowych na posiedzeniu dzisiejszem zatwierdziła projekt ustawy wyborczej do konstytuancy niemieckiej. Prawo wyborcze będzie odpowiadało zasadom wyłożym w odezwie z dnia 12 listopada r. b. Cała Rzesza w obszarze swym z dnia 1 sierpnia r. 1914 (co nie będzie przesądzało uchwał traktatów pokojowych) zostanie podzielona na 38 okręgów wyborczych, z których każdy wybierze, zależnie od ilości ludności od 6 do 16 posłów. Wybory mają się odbyć dnia 16 lutego r. 1919 — ostateczną decyzję co do terminu wyda zebranie ogólnopanstwowe przedstawiciele Rad robotniczych i żołnierskich, które odbędzie się 16 grudnia r. b. Tekst prawa wyborczego i ustawy ogłoszony zostanie jutro w dzienniku urzędowym.

OFIARY

ZŁOŻONE W ADMINISTRACJI «DZIEN. WIL.» NA WOJSKO POLSKIE.

Zebrał przez gajowego Wacława Sokółowskiego ze wsi Sakiszek: Wacław Sokółowski 3 m., Nikodem Kaczanowski 2 m., Wincenty Kaczanowski (starszy) 2 m., Wincenty Kaczanowski (młodszy) 2 m., Piotr Kaczanowski 1 m., Piotr Wilczewski 2 m., Ludwik Lachowicz 1 m., Ignacy Lachowicz 1 m., Feliks Lachowicz 1 m., Kazimierz Kaczanowski 1 m., Konstanty Kaczanowski 1 m., Ignacy Kaczanowski 1 m., Stanisław Zewelt 1 m., Michał Kaczanowski 2 m., Konstanty Lachowicz 2 m., Bronisław Zyndul z Majoryszek 2 m., Stanisław Stankiewicz z Masławy 3 m., Jan Stankiewicz z Masławy 3 m., Paweł Pozniak z Masławy 1 m.; razem 32 m.

Były Związek Garnarzy
zawiadania współpracowników, że d. 8 grudnia o g. 7 r. odbędzie się **nabożeństwo tradycyjne cechowe** w kościele św. Bartłomieja.
Dnia 9 grudnia o g. 7 rano **nabożeństwo żałobne** za dusze zmarłych braci.
3180 **Członek zarządu Godlewski.**

WAŻNE dla teraźniejszej chwili w księgarni 3137 **J. M. Hirszowskiego,** Wilno, ul. Wielka 13. są do sprzedania duże, **szeregowe mapy Litwy, Białorusi i całego Północno-Zachodniego kraju,** także i Królestwa Polskiego.

Sprzedam folwark 12 wiorst od Wilna przy Mejszagolskiej szosie, 54 dziesięcin; jest obszar, las, łąka i pomieszczenie dla rolników. Warunki dowiedzieć się: Mostowa 5, m. 5. Zimmermann. 3148

Drzewo niesplawiane, suche na opał po cenach umiarkowanych. Skład drzewa **L. Gelperin,** Aleksandrowski bulwar 12. Obsługa wypełnia zaraz i skrupulatnie. 3132

Do sprzedania: Perski dywan 12 kw. arsz., męskie podróżne futro niedźwiedzie, męskie futro (wychuchol) z karakulowym kołnierzem, sak damski karakulowy (klosz), futro na nogi (saksaki, baranica 16 kw. arszyn. Oglądać: od 10—12. Kalwaryjska 2 m. 10. Mackiewicz. 2978

Biuro b. Rejenta Kobeko jest do wynajęcia (Trocka 1, m. 1) Dowiedzieć się: Antokol № 103. Bosiacki. 3128

Karakulowe 3214 długie palto do sprzedania. Lombard miejski, Trocka 14, g. 10—2.

Fortepjan gabinetowy «Müllbach» do sprzedania. Lombard miejski, Trocka 14, od g. 10—2. 3214

Do wynajęcia 4 pokoje z wygodami na żądanie elektryczność. Zwierzyniec, S to Jerska 63. Drozdowska 3116

Domowe obiady od g. 12—3 W czwartki kolduny. Ludwisarska 9-1. Lipińska. 3208

GRAMOFON z płytami do sprzedania, trzy palta damskie zimowe, bielizna. S to Jerski Prosp 21—7, w podwórzu na lewo. Lachowicz 3218

Sprzedam samowar niklowy, lustro, miednice i inne sprzęty. Mostowa 15—20. Manikowska. 3220

Potrzebny stróż za mieszkanie z elektrycznością, ul. Popławska 4. Radyn's 3121

Sprzedam 3234 sanie parokonne i uprzą. Zwierzyniec, Sosnowa 14—2 Jeterys.

Kucharka poszukuje miejsca. Ma świadectwa. Zna się dobrze na kuchni. Kijowska 13—24. Piotrowska. 3220

Do sprzedania Instrumenty **Lekarza - Dentysty** **Wileńska 8** «Klinika Zębów». Neubauer. Zgłaszać się tylko w niedzielę od 10 do 11 ej. 3122

Potrzebny podręczny, lub czeladnik do roboty szewskiej. Wielka-Pohulanka 19. Monkiewicz. 3130

Maszynę 3151 krawiecką w dobrym stanie sprzedam. Antokol № 08. Reibenbach.

KOŃ dobry do sprzedania, można z uprzężą i lekką drabinką. Antokol № 68. Czarnowski. 3150

A. Młodzianowski po trzechletniej przerwie znów **przyjmuje obśtalunki** na roboty w zakresie stolarstwa wchodzące. **Litewska II m. 7.** 3129

Do sprzedania 2 domy z placem rogowym, sanie do wywożenia śniegu i t. d., piec żelazny do opalania magazynu i t. trumno. Chwińska № 52 m. 2. Moroz. 3133

SPECJALNOŚĆ kucie koni **Kalwaryjska 5. Cichosz.** 3135

Sprzedam buciki damskie № 37, żółte, chrom, mało używane i kalosze ciepłe wysokie dla trzyletniego dziecka. Kasztanowa 5—7. Zmoczyńska. 3136

Potrzebne podręczne do szycia sukien. Ul. Wileńska 29, m. 9 od 10 do 4-ej. Sienkiewiczówna. 3145

Do wynajęcia 2 pokoje z elektrycznością i wygodami. Bankowa № 15—6. Gulbin. 3147

Do sprzedania 3147 sanie, drążki i uprzą. Kominy, ul. Raduńska № 85. Maciejewski.

Natychmiast do sprzedania: szafa lustrzana, łóżko z materacem, kanapka ceratowa i lustro trium. Orenburska № 5—7. Maciejewska 3016

Do wynajęcia 3143 mieszkanie, składające się z 2—3 pokoi, na ul. Nowogrodzkiej № 6 i Kopanicy № 12. Gilels.

RESZTKI sukienne i wełniane po przystępnych cenach do sprzedania. Wielka 50, m. 1, obok hotelu Nizkowskiego. Minkier. 3138

Do sprzedania garnitur tużurkowy, palto męskie, żakiet damski, kurtka i buty. 2-ga Siomianka № 60—1, S. Skwarczyński. 3209

Do sprzedania 6 mowch ciężarowych okutych sań, 2 sań do lekkiej jazdy, z nich jedne drewniane, okute, parokonne, drugie zaś eleganckie o żelaznych płozach i miękkich materacach i kilka chomontów. Ul. Szkapłerna № 28. Przyjemski 3118

Kupno i sprzedaż rzeczy używanych. Ludwisarska 4, rzeczy przyjęte w komis najprędzej sprzedaje

W. Woźnicki **Ludwisarska № 4.** a pobiera tylko 5 pr. i to po sprzedaży, magazyn rzeczy używanych

W. Woźnicki **Ludwisarska № 4.**

MAŁARZ pokojowy i sztyldów przyjmuje wszelkie roboty w zakresie malarstwa wchodzące. Wileńska 17. Woźnicki. 3120

Znalazca weksli, zgubionych tydzień temu, po zwrocie takowych Pawłowi Dudiczowi (wiel. Dębówka, 2 wiorsty od Wilna, na Witkomierskim trakcie), otrzyma wysokie wynagrodzenie. Dudicz. 3283

SZKLARZ przyjmuje wszelkie roboty w zakresie szklarstwa wchodzące. Upraszam o łaskawe przysyłanie ram do oszklenia. Przyjmuję okirowanie okien na zimę. Wileńska 17. Woźnicki. 3120

Siodło męskie, angielskie, okazynie niedrogo do sprzedania, od 12—2. Marja Römerowa. Ofiarna 2, m. 14. 3125

Potrzebna służąca do wszystkiego. Bez świadectwa nie przychodzić. 2-ga Junkierska 31—3, wprost browaru Szopena. Steckiewiczowa. 3230

Sprzedam dwa siodła oficerskie ładnej roboty z uzdami i poprzęgami i binokl przyrządzony japoński, typu oficerskiego, X8. Ofiarna 2, m. 14. Oglądać można od 12 do 2-iej. Hr. Komorowski. 3035

DOM do sprzedania 3098 tani z placem ogrodem do Wilji na Antokolu № 106. O warunkach na Wroniej № 6—1, Antonowicz.

Do sprzedania dwa niklowane łóżka, meble, lampy, przybór do pisania, mufta z norek i inne rzeczy. Nowoświecka 9—1, Katarzyna. 3085

Do wynajęcia dwa umeblowane pokoje. Kalwaryjska 19—1, Cebnikiewicz. 3110

DRUKARNIA **Ks. A. RUTKOWSKIEGO** WILNO, ul. Botanicka Nr. 7. Przyjmuje wszelkie obśtalunki w zakresie drukarstwa wchodzące, jako to: Czasopisma, sprawozdania, broszury, oceaniki, dzieła, cyrkularze, adresy, stykiety, rachunki, kwitadrucze, bilety wizytowe, koperty, tabele, blankiety, kleszpy i t. d. Wykończenie starannie. Ceny umiarkowane.

Kalendarz kartkowy „Znicz” i kalendarz terminowy na rok 1919

3112 wyszły z druku nakładem W. BORKOWSKIEGO w Wilnie, Ś to Jerska 5 i Ś to Jańska 19. Skład główny i sprzedaż detaliczna. Ścianki do kalendarzy z Orłem, Pogonią i fantazyjne, kalendarze książkowe i kieszonkowe. Dzienniki szkolne, zeszyty i wszelkie artykuły biurowe i szkolne.

GORNICKI DAMSKI FRYZJER ALEKSANDER FRYZJER MĘSKI | długoletni pracownicy firmy „Teodor” i „Kamęski” | zmiernik Waldemar” przy hotelu St. Georges.

Mamy zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność, że zakład fryzjerski dawniej KUROWSKIEGO, Ś to Jerska 1, przeszedł na własność naszą. Czesanie pań, mycie głowy, suszenie elektrycznością, farbowanie włosów, manicure. 3130 Z poważaniem Gornicki i Krakowski.

W biurze komisowem Józefa Wojnicza ul. Ś-to Jańska, naprzeciw kościoła św. Jana

są okazyjnie do sprzedania: portjery plusz, hańtow, do 3 drzwi, serwety żyrdowskie, futra męskie i damskie, bielizna pościelowa.

KINEMATOGRAF Helios

Program na 30.XI—3.XII 1918 r. Wodospady w Laholm w Szwecji, śliczne zdjęcia z natury.

„UDZIAŁOWIEC”

nadzwyczaj zajmujący detektywny dramat w 4-ach aktach. Pierwsza filma z serii **Phantomasa** na 1918—19 r. Tragedja na dachu, komedia w 1 akcie.

UWAGA: Zmiana programu dwa razy tygodniowo—w środy i soboty. Początek w soboty i święta o g. 1-ej, w dni powszednie o g. 3-ej pp. Koniec przedstawienia o g. 11-ej w. Karty wolnego wstępu są nieważne. Zastrzeżenie prawa zmiany programu.

Wileńskie T-wo Artystyczne „Lutnia” (Ś to Jerska 8).

Dziś, w niedzielę, 1-go grudnia 1918 r.

3-ci KONCERT SYMFONICZNY

orkiestry symfonicznej pod dyrekcją

ADAMA WYLEŻYŃSKIEGO.

PROGRAM: Symfonia «szkocka»—Mendelssohna. Taniec szkieletoł—Saint-Saëns'a. Valse triste—Sibelinsa «Capriccio espagnol»—Rimskiego-Korsakowa i t. d.

Początek o godz. 5 w. Kasa otwarta o godz. 12 w poł.

Geometra-taksator i technik budowniczy Walerjan Urbanowicz

przyjmuje wykonania wszelkich robót mierniczych, taksatorskich i budowniczych, a także zarząd domami, majątkami i lasami.

Wilno, Stefański Forszadt, (Poleska) Konduktorska № 22.

W czasie najbliższym ma być otwarte

w Święcianach

POLSKIE

GIMNAZJUM KOEDUKACYJNE

na razie w zakresie klasy wstępnej, I, II, III i IV. Opłata roczna wynosi w kl. wstępnej rb. 100, w kl. I i II—130, w kl. III i IV—150. — Podania, z opatrzone w świadectwo szczenia ospy, metrykę, ewentualnie świadectwo szkolne składać należy pod adresem:

Święciany, ul. Łyntupska 1, Władysław Kowalenko, najpóźniej do dn. 15 grudnia r. b. 3241 Egzaminy mają się odbyć w dniach 17—21 grudnia.

ZAKŁAD STOLARSKI

przeniesiony z Zawalnej na Gimnazjalną 8, przyjmuje obstalunki na meble, a także reparację i odnawianie, również białe roboty, wchodzące w zakres stolarstwa.

Wykonuje wszystko sumiennie. 3084

K. SAWLEWICZ.

Światło elektryczne

najtaniej i z najlepszych materiałów urządza prędko i dokładnie

Biuro Techniczne „REKORD”,

Ś-to Jerska № 27, róg Wroniej B. Jaworowskiej.

Nowootworzony skład materiałów aptecznych prowizora

Władysława Narbuta

w Wilnie, ul. Ś-to Jerska № 19, poleca towary po cenach dostępnych. 3121

Grono inżynierów i techników

po powrocie z Rosji wykonuje wszelkie obstalunki w zakresie elektro-techniki wchodzące, mianowicie:

sporządzanie i wykonywanie projektów i kosztorysów, ustawianie motorów,

urządzanie światła

DZWONKOW I SYGNALIZACJI. 3221

Duży wybór armatury. Ceny umiarkowane.

Zgłaszać się do magazynu Chybińskiego, Ś-to Jerska № 4.

K. Łaszkiwicz i R. Strauss, inżynierowie.

ZASZCZYBENI UZNANIEM JEGO ŚWIĄTOBLIWOŚCI PAPIEŻA PIUSA X 4 złote medale i inne nagrody. 2025

12 prawdziwych fotografii tylko za 1 r. 50 k.

I inne niżnione ceny do 1 stycznia. Radworai fotogr. z rządu Br. BUTKOWSCY, Wilno, Bazyljanska 5. WIECZNE FOTOGRAFJE NA POMNIKI. WSZELKIE NOWOSCI.

Księgarnia D. Oaker i Ch. Dugowski, Wielka Nr. 33, 3121

POLECA oraz SKUPUJE książki nowe i używane w różnych językach, a także ma do sprzedania wszelkie podręczniki, kalendarze na 1919 r. książkowe i ścienne.

34 | Polski Teatr Ludowy. GMACH PO-CYRKOWY NA ŁUKISZKACH.

Dziś, w niedzielę, 1-go grudnia 1918 r.

DWA PRZEDSTAWIENIA.

LEGJONIŚCI

sztuka w 3 aktach Jadwigi Marciniowskiej.

Początek widowisk o godz. 6-ej i 8 i pół wiecz.

Kasa czynna jest dziś od g. 10-ej rano w gmachu po-cyrkowym

W niedzielę, 1 grudnia 1918 r.

o godz. 1-ej po południu

w gmachu po cyrkowym na Łukiszkach

odbędzie się

WIEC

POLSKIEGO STRONNICTWA DEMOKRATYCZNEGO.

Wstęp 40 fen. 3244

LEKARZ-DENTYSTA ARTUR TORWIRT

powrócił.

Bonifraterska Nr. 2.

Wstawianie sztucznych zębów najnowszą metodą. Wybielanie żółtych i ciemnych zębów. 2677

Doktor medycyny B. SZYRWINDT

choroby skórne, weneryczne i syphillis (606—914).

Przyjmuje od g. 10—11 i od 4—7. Wielka 39 2181

Do odstąpienia

mieszkanie trzy pokoje ze wszelkimi wygod. i mebl (do odbudowania nie drogo). Ś to Filipki zał. 15, m. 21, g. 1—3 Kopańska. 3225

Dr. Globus

(Choroby skórnej, weneryczne i moczopięciowe).

powrócił 3021

Wileńska 32, od 10—12 i od 5—7.

Dr. E. Lewin,

choroby wewnętrzne 3223

(specjalnie piersiowe i płucne).

Wileńska 6, pierwsze piętro.

Przyjmuje od godz. 11—1 i 4—6.

OBIADY DOMOWE na maśle

Wileńska № 25 m. 2.

Dziś: Kiełbasa z kapustą.

Szkola gospodarstwo-kulinarna

Manka

ze świeżym pokarmem

poszukuje miejsca. 3114

Kalwaryjska № 123, Słogto.

Do sprzedania

francuskie książki. Garbarska 16 m. 6. 3213

Mieszkanie

do wynajęcia 5 pokoi, przedpokój, kuchnia, 2 pokoiki dla służby, elektryczność, woda. Popławska № 28, P. Holszsteja. 3115

Restrujem i reperuję

pianina, fortepiany i wszelkie muzyczne instrumenty. Mostowa 27 m. 5, Bstko. 3113

reparację i strojenie

kościelnych organów, fiszharmonji i fortepianów sumiennie, umiejętnie i tanio. 3146

Michał Stankiewicz,

Wilno, Kalwaryjska 12.

OGŁOSZENIA

do polskich, litewskich, rosyjskich i żydowskich

GAZET 3223

po cenach redakcyjnych przyjmuje biuro I. Karłina, Trocka 20.

Domowe obiady

codziennie od g. 12—3 i kolacje od g. 7—9. Obiady od 2.50—4 m. W niedzielę i XII kolduny.

Garbarska № 3—11, Łuczakowa. 3213

Do sprzedania

skórki karakułowe w ilości czterestu sztuk. Wdzieć codz. o 12 i pół — 4 po południu w mieszkaniu i Portowa 23 m. 26. Jasieński. 3131

Do sprzedania

koza dojrz. na i pół. roczny prosiak. Kalwaryjska 30—6 Sinkiewics. 3207

Księgarnia Ostrobramska

oraz skład hurtowy i detal artykułów religijnych i aparatów kościelnych

J. JURKIEWICZA i K. SZALKIEWICZA,

Wilno, Ostra Brama 23,

polecają nowe wydawnictwa:

Brewiarz Terodajski, zbiór nauk i modlitw; format mały.

Chwila z Bogiem

i Wiara, Nadzieja i Miłość, zbiór modlitw na potrzebniejszych dla płci obojga. Wydanie miniaturowe dla młodzieży.

Śpiewnik kołendowy,

z dodaniem nabożństwa na Advent, Boże Narodzenie, Nowy Rok i Trzech Króli, z modlitwami i uwagami o tychże uroczystościach oraz z nowenną do Dzieciątka Jezus.

Śpiewnik kościelny,

zbiór pieśni i hymnów kościelnych na uroczystości i święta w roku.

Miłość

jedynym źródłem szczęścia wiekniatego przez P. X. Brorsa T. J. Tymaczyński ks. A. K.

Kapitał, praca i wynagrodzenie przez J. Osta.

Posiadają na składzie: książki do nabożeństwa, do czytania, naukowe, religijne, ludowe etc., kalendarze książkowe, ścienne, obrazki, koldy, opaski do opłatków. 3112

Kucharka młoda potrzebna do wszystkiego z rekomendacją. Kalwaryjska 4—3. Rostkowski. 3134

Elektro leonica i Laboratorium Rentgena Dr. IWANTERA. Wileńska № 25.

Specjalna kuracja nerwowych chorób, neuralgji, reumatyzmu, podagry, atonji, kanału pokarmowego, organów pęciowych i chorób skór. Leczenie tuberkulu płuc, gruźlicy i kości sztu. zn. stołn em górskim.

BONA z Królestwa, posiada dobre świadectwa, szuka posady do dzieci; może jako aptecznicowa lub pielęgniarzka. Ul. Garbarska 14 — 6. Sienkiewica. 3246

Do wynajęcia 2 — 3 pokoje z elektr. z wszelkimi wygod. ze wsp. kuch. przy polskiej rodz. Teatralna 5—2. Czaplński. 3141

POSZUKUJĘ posady w mag. spoż. lub in handl inter., mam świąd. Szopenowska 37. Daraczyński 326

Mieszkania do wynajęcia.

Autokolska 45. Zwracać się do stróża Niekrasza. 3127

Sprzedam zaraz i na dogodnych warunkach mechaniczną parową pralnię.

Tatarska 6. Partus. 3132

Konie z wozami do wynajęcia do wożenia ciężarów.

Ś to Jerska 28—6. Tamże KONIE do sprzedania wyjazdowe i fernalskie Kijakowki. 3232

Aleksander Stosik

proszony jest o zgłoszenie się na ul. Wronia № 7 — 9. Hr. Drohojowski. 3235

Tanio 3 lub 2 duże pokoje z elektr. i wszelk. wygod.

ze wspólną kuchnią na Kalwaryjskim rynku róg Derewnickiej i Piłniernej dom Burbisa. 3238

Po przyjeździe z Rosji Włodzimir Zmutorwicz poszukuje matki Anny Białaszewicz. Adres: Wilno, Oszańska 4, d. Masłowskiej. 3152

Sprzedam do hodowania

CIBLAKA tygodniowego rasow. Tamże będzie cedzień MLEKO świeże do sprzedania Zarteczna 7. Rymkiewicz. 3149

Pokój mebl. z elektr. a także 2 MIESZKANIA bez elektr. do wynajęcia. Zakretna 20. Wierzbicka. 3153

Do wynajęcia

mieszkanie z 5 pokoi, przedpokojem i kuchni. Ostrobramska 20. Warunki wynajmu u stróża domu. Palczewski 3247

OBSTALUNKI NA

3132

meska bielizna

i reparację takiej przyjmuje magazyn d. b. A. i. A. szwang Wilno, Wielka 72

Do sprzedania

jamnik czystej krwi (samiec, czujny). Dowiedzieć się w kancelarii lekarza okręgowego. Dominikańska 2, pokój 169. Dr. Tidemanu. 3155

Doktor Henryk Wrześniowski

choroby wewnętrzne i dziecięce, 3130

przyjmuje od g. 9—12 i od 4—6.

Kalwaryjska № 19 m. 1. 3130

Martyrologja episkopatu polskiego.

Duchowieństwo polskie, zarówno wyższe jak i niższe, nigdy nie było csemś obcem dla narodu, przeciwnie, księża polscy odczuwali zawsze bóle i krzywdy Polski i obstając twardo przy zasadach Wiary i Narodowości nierazkdo świągali na swe głowy prześladowanie.

W martyrologji polskiej piękna karta należy do duchowieństwa polskiego, a w tej liczbie do księząt kościoła, którzy, stojąc na świeczniku zachęcali i słowem i czynem duchowieństwo, podwładnych i wierzących do niezłomnej obrony, zasad i praw katolickich i narodowych.

To też historia Polski, zarówno doby schyłku Rzeczypospolitej (a nawet i wcześniej), gdy siły obce coraz to większy wpływ na sprawy Rzeczypospolitej wywierały, jak też zwłaszcza z doby porobiorowej, młodości w swych księgach imłona liczących biskupów i zwierzchników diecezji, który bądź to więzieniem lub wygnaniem, bądź też nawet śmiercią męczeńską służyli swą Kościołowi i Narodowi przysiężowali.

Pierwszym dostojnikiem Kościoła katolickiego, który świągł na siebie prześladowanie i śmierć męczeńską, poniósł błogosławiony Józef Kuzaczewicz, arcybiskup polocki unicki, zabity w Witebsku przez motłoch sfanatyzowany w r. 1623.

Jeszcze przedtem, w r. 1609 metropolita ruski Hipacy Pocięj stał się w Wilnie na ulicy ofiarą zamachu ze strony pewnego prawosławnego, uszedł jednak z życiem, będąc tylko ciężko ranym.

W blisko sto lat potem niektórzy biskupi w Polsce wystawieni zostali na prześladowanie ze strony Piotra I, który, zajmując wojskami swemi Rzeczypospolitą, dał upust swej niechęci ku katolicyzmowi i polskości.

Ks. Konstanty Zieliński, arcybiskup łaciński lwowski, został w r. 1707 porwany przez Rosjan i wywieziony do Rosji, gdzie w więzieniu w Moskwie, podobno struty w r. 1709 umarł.

Ks. Dymitr Dymitr Zabokrzycki, biskup łucki unicki, szczególnie znienawidzony przez Piotra za to, że w r. 1702 wraz z całą swą diecezją przeszedł z wyznania greckiego na nasze, został w r. 1709 wysłany do Rosji, umarł tam w r. 1714 w ciężkim niedostatku.

Niektórzy inni biskupi unicy uniknęli podówczas losu podobnego tylko przez ucieczkę.

W r. 1767 za opozycję, stawioną na sejmie w Warszawie żądaniom ambasadora rosyjskiego ks. Repnina, wywiezieni zostali do Kozługi ks. Kajetan Soltyk, biskup krakow-

ski i ks. Józef Jędrzej Załuski, biskup kijowski, z zesłania powrócili oni po kilku latach.

Nieco później więziony był przez rząd ks. Maksymilian Ryżo, biskup chełmski, następnie przemyski, którego diecezja dostała się wówczas częściowo pod panowanie austriackie, częściowo rosyjskie; więzienie to nie trwało jednak długo.

Wnet po trzecim rozbiore Rzeczypospolitej skasowała Katarzyna większość diecezji unickich w prowincjach przez się zabranych. Ulegli wówczas prześladowaniu metropolita kijowski Teodozy Rostocki, biskupi: Młocki — włodzimierski, Lewiński — łucki, Horbaciński i Butrymowicz — sufragani metropolii kijowskiej, otrzymali oni rozkaz niezwłocznego wyjazdu z granic lub też zamieszkania w państwie rosyjskiem, lecz poza granicami swych diecezji.

Wogóle począwszy od dokonania rozbiorów, biskupi polscy ustawicznie musieli znosić prześladowanie.

Tak, w r. 1816 ks. Jakób Ignacy Dederko, biskup łaciński miński, świągający na się niezadowolanie rządu z powodu stanowiska patriotycznego, które w r. 1812 podczas pobytu Napoleona zajmował, musiał opuścić diecezję i osiedlić w Olycie na Wolyniu, gdzie w r. 1829 umarł.

W r. 1831 ks. Andrzej Benedykt Kłagiewicz, późniejszy biskup wileński, podówczas jeszcze rządcą diecezji i sufragana z tytułem biskupa chryzopolitańskiego, zwrócił się do rządu rosyjskiego, występując energicznie w sprawie rzezi dokonanej przez wojska rosyjskie na spokojnej ludności Oszmiany. Odpowiedzią na to było wysłanie biskupa w głąb Rosji, skąd po roku do diecezji powrócił i po raz drugi stanowiąco służył.

Bardzo energicznie stawał w obronie swej diecezji od zakusów rządowych ks. Jan Marcell Gutkowski, biskup podlaski, ukarany za to przez rząd natężeniem odjęciem pensji, został następnie w r. 1840 wywieziony z eskortą wojskową ze stolicy biskupiej w Janowie do klasztoru w Osieranach w gubernii Mohylewskiej; w r. 1842 zrezygnował z urzędu, uzyskał wolność i osiedlił w Galicji; w r. 1856 został prekanonizowany na arcybiskupa marczanopolitańskiego.

Prawie jednocześnie z ks. Gutkowskim, bo w r. 1838 ks. Marcin Duda Sulgostowski arcybiskup gnieźnieński został z rozkazu króla pruskiego Fryderyka Wilhelma III internowany w Kłobrazgu, skąd uwolniono go po a latach już za następnego panowania.

Biskup tarnowski ks. Józef Grzegorz Wojtarowicz wydal w r. 1846 list pasterki, potępiając rzeź galicyjską; nie spodobało się to rządowi Metterlichu, który zmusił zacnego pastora do opuszczenia diecezji i zrezygnowania.

Prześladowanie od tegoż rządu cierpiał odznaczający się wielkim patriotyzmem ks. Karol Wincenty Skórkowski, biskup krakowski; musiał on również opuścić swą stolicę biskupią i umarł w Opawie w r. 1851.

Dobą największego prześladowania dostojników Kościoła polskiego i mianowicie pod zaborem rosyjskim są lata 1860—1870.

Ks. Białobrzeski, administrator archidiecezji warszawskiej został w r. 1861 z powodu zamknięcia kościołów stawiony przed sąd wojenny w Warszawie, jako oskarżony o opór władzy i zamiar wywołania wzburzenia w narodzie; sąd skazał ks. administratora na pozbawienie praw i rozstrzelanie; namiestnik złagodził ten wyrok, wyznaczając dla ks. Białobrzeskiego jako karę jednoroczne zamknięcie w fortecy bez pozbawienia praw.

Ten administrator tejże archidiecezji, ks. Paweł Rzewuski, biskup sufragana (nominat) zesłany został do Rosji, gdzie też życia dokonał.

Arcybiskup warszawski ks. Zygmunt Szczerbny Feliński deportowany w r. 1863 do Jarosławia, spędził tamte lat 20 i dopiero w r. 1883 mógł opuścić granice państwa rosyjskiego; zmarł w Krakowie w r. 1894.

Równy przeciąg czasu i jednocześnie z ks. Felińskim przebywał na wygnaniu w Wiatce ks. Adam Stanisław Krasiński, biskup wileński.

Ks. Kasper Borowski, biskup łucko-żytomierski, został w r. 1866 wywieziony do Permu, gdzie musiał przebywać aż do r. 1881. Powróciwszy do kraju został wkrótce biskupem płockim.

Ks. Antoni Fijałkowski, biskup kamieniecki, został w r. 1866 zesłany do Symferopola na Krymie; mieszkał tam do r. 1871, po czym został wyniesiony na arcybiskupa metropolitę mohylewskiego.

Ks. Teofil Wincenty Ciościak-Popiel, biskup płocki, został w r. 1868 wywieziony do Nowogrodu; po 7 latach wygnania wrócił do kraju na katedrę kujawsko-kaliską; był następnie arcybiskupem warszawskim.

Również w r. 1868 wywieziony został do Rosji biskup chełmski unicki ks. Jan Kaliński; osadzono go w Wiatce, lecz tu w parę dni umarł, podobno śmiercią gwałtowną.

W r. 1869 wysłany został do Rosji ks. Konstanty Irenensz hr. Łubieński, biskup sejneński; idąc w towarzystwie eskortującego oficera żandarmerii, ks. biskup zastabł nagle i umarł w Niżnym Nowogrodzie wśród okoliczności tajemniczych; są wyraźne dowody, że został otruty; za winnego uważanym jest oficer eskortujący (ab. ten sam, który wioził na wygnanie i był obecny przy zgwiecie ks. Kalińskiego).

W tej dobie przy skasowaniu przez rząd diecezji mińskiej, ostatni biskup ks. Wojtkiewicz został zmuszony przez władzę do opuszczenia jej granic.

W kilka lat później episkopat polski w zaborze pruskim uległ represjom rządu Hohenzollernów przy t. zw. «Kulturkampfe».

Arcybiskup gnieźnieński ks. Mieczysław hr. Halka Ledóchowski więziony był w Ostrowie w latach 1847—1876 i następnie wysłany z granic państwa; już w więzieniu zaszczycony godnością kardynalską, był ks. Ledóchowski następnie przez długie lata prefektem kongregacji de propaganda fide i mieszkał w Rzymie.

W tym samym okresie uwieziony był dwukrotnie w Kozłynie i Gieźnie sufragana poznański ks. Jan Chryzostom Janiszewski biskup elenzyjski; został on następnie wydany z Niemiec i musiał złożyć swój urząd.

Wreszcie ofiarą kulturkampfu był ks. biskup Cybichowski, którego również więziono.

W czasach bliższych nam podległ represji ks. Franciszek Albin Symon sufragana mohylewki, którego rząd rosyjski za jego działalność nie dopuścił do objęcia stolicy biskupiej w Plocku, na którą go Papież mianował, lecz wysłał go do Odessy. (przed laty 20); po roku dopiero ks. Symon odzyskał wolność i wyjechał z Rosji.

W ostatnich latach kilkudziesięciu największe represje spadły na biskupów diecezji wileńskiej:

Ks. Karol Hryniewicz, który zajął katedrę biskupią w r. 1883 i gorliwie się zabrał do pracy apostołkiej już w 1885 r. usunięty został od zarządu diecezji przez rząd i wysłany do Jarosławia; w 1890 roku zrezygnowawszy z biskupstwa i prekonizowany na arcybiskupa in partibus osiadł we Lwowie.

Ks. Stefan Zwierowicz, za wydanie okólnika do podwładnego mu duchowieństwa w sprawie szkółek cerkiewnych wysłany został w 1902 roku do Tweru; w 1903 roku został biskupem w Sandomierzu, gdzie zmarł w 1907 roku.

Następca ks. Zwierowicza ks. Edward baron Ropp został, jak wiadomo, w 1907 r. za swą działalność, która rządowi rosyjskiemu mocno się nie podobała, zmuszony do wyjazdu z Wilna i zamieszkał na Inflantach; po długiej bezczynności przymusowej dopiero niedawno został ks. biskup powołany na arcybiskupa metropolitę mohylewskiego.

Następca ks. Roppa w rządach diecezji J. E. ks. Administrator prałat Kazimierz Michalikiewicz został w czerwcu r. b. przez ówczesny rząd niemiecki deportowany do Niemiec i osadzony w klasztorze Maria Lach nad Renem; uwolniony przez rząd republikański powrócił do Wilna d. 26 listopada. A. Jodziewicz.

Wileński Prywatny Bank Handlowy

(ODDZIAŁ WILEŃSKI)

Kupuje i sprzedaje walutę zagraniczną i papiery procentowe. Przyjmuje wpłaty za rachunek Wileńskiego Banku Ziemiańskiego.

Otwiera rachunki bieżące w rublach rosyjskich i markach niemieckich. Bank czynny od godz. 10-1 po poł. i 3-5 wiecz. 3039

KINEMATOGRAF „R. Sztremer” WIELKA 74

Tylko 4 dni 29, 30 listopada, 1 i 2 grudnia. Sensacje rosyjskiej kinematografii. Ułubienica publiczności, znakomita Wiera Chłodna i O. Runioz występują w artystycznym dramacie życiowym z życia rosyjskiej finansowej arystokracji i złotej młodzieży. **Złota klatka.**

KINEMATOGRAF LUX 5-to Jerska II. Właściciel J. Krubicz.

Kino program od 28 XI 18 r. **ZAPIECZETOWANE USTA, Czarny kogut,** dramat w 6 dużych częściach. W głównych rolach Wanda Treumann i Voggo Larsen. II farsa w 3 aktach. 45 minut ciągłego śmiechu!

KINEMATOGRAF „MINIATURA” 8-to Jerska 7.

Z wielkim trudem udało się otrzymać znany zagranicą sensacyjny obraz. **„ZŁOTA ELZUNIA”** Roman z życia towarzyskiego w 6 akt. W głównej roli KAROL HBIN. Godzina w piekarni Stawarzyszenia Szożowego, nat.

*** Nowo utworzona *** restauracja (jadłodajnia) p. f. „BAR” Zamkowa 17 (daw. Wielka). Gabinet. Bufet zaopatrzone w zimne i gorące zakąski. Gra kwartet. Ceny dostępne. Śniadania, obiady i kolacje.

Potrzebna służąca do szoitala, pożądana doświadczona. Dowiedzieć się: Przytułek «Achieser», ul. św. Anny N 9. 3210

Służąca do wszystkiego potrzebna z rekomendacjami. Ul. Zakretowa 5-a, m. 15. Barnchohn. 3210

Mieszkania do wynajęcia, składające się z 1, 3 i 4 pokoiów i kuchni przy ul. Powowskiej 22, Czesnak. 3104

DOM KOMISOWY „POMOC”

Jagiellońska № 1, róg ul. Ś-to Jerskiej (dom hotelu St. Georges), przyjmuje i ma do sprzedania ubrania, futra, bieliznę, wszelką galanterję, zegary, wyroby złote i srebrne, antyki, dywany, lustra, instrum. muz., naczynia stołowe i kuchenne oraz wszelkie inne przedmioty. Załatwia wszelkie zlecenia w zakres komisji wchodzące. Pośredniczy w wynajmie mieszkań i służy.

Aloizy Gnoiński i S-ka.

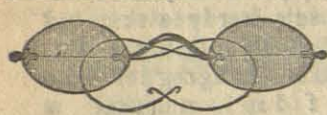
3112

J. BUKOWSKI i S-ka
d. ED. FECHTEL
WIELKA Nr. 36.

Poleca Szanownej klienteli:

2951

bogato zaopatrzonego skład win i towarów kolonial.
oraz dla Wielebnego Duchowieństwa Wina kościelne.

OPTYK RUBIN

Dominikańska Nr. 17.
Firma egzystuje od 1840 roku.

RESTAURACJA „LITWA”

Wielka 26. pod nazwą „LITWA”
Widz na wybór. GRA KWARTET. Uszkodzone z komfortem. GABINETY

Śniadania, obiady i kolacje.
Bufet zaopatrzony stale w róż-
ne gorące i zimne zaskaki.
OTWARTA DO G. 12 W NOCY.

W gmachu miejskim przy sali koncertowej
(Grand-Hotel, ul. Wielka) otwarta
pierwszorządna

RESTAURACJA.

Najrozmaitsze potrawy, wina i in. napoje.
Godz. koncert od g. 2-4 pp. i 7-12 w nocy.
Otwarta do godz. 12-iej w nocy.
3215 Z szacunkiem ŁOJKO.

Biuro Rekomendacyjno-Komisowe DMOCHOWSKI i S-ka,

Ś-to Jerska 22,

poleca: futra damskie i męskie, sak karakułowy, ubrania
damskie i męskie, buciki, wyroby złote i srebrne,
antyki, brylanty, perły, brzozy, instrumenty mu-
zyczne, portjery, dywany, obrazy, mydło, bieliznę
stołową, kapy i t. d.

poszukuje: naczyń kuchennych, samowarów, dywanów, ma-
szyn do szycia, instrumentów mierniczych, pianin
lub fortepjanów. 3112

Specjalny dział bankowy.

Załatwiamy wszelkie transakcje finansowe. Wymiana pienię-
dzy. Kupno i sprzedaż papierów procentowych i kuponów
etc etc. Nabywamy brylanty i biuterję, starożytności, por-
celanę i pasy słockie. **Płaćmy najwyższe ceny.**

Magazyn B-cia A. i J. Alszwang,

— dawniej — Wilno, ul. Wielka 72. 3215

Wszystkie warsztaty sznura zostały otwarte. Przyjmuje obstalunki

MĘSKICH i DAMSKICH KONFEKCIJ,

jak za dawnych czasów. 3112

F. WINISKI i S-ka

właściciele (na czas okupacji) 3223

TYTUNIOWEGO SKLEPU „R. MARKUS”

przenieśli swój magazyn na

ULICĘ WIELKĄ Nr. 58.

Wielki wybór cygar i kart do gry.

Sprzedaż hurtowa:

starego żelazta, blachy, drutu kolczastego drewnianych i żelaznych taoczek,
plecyków żelaznych, drutu żelaznego, maszyn do mieszania betonu, szyn.

Niemieckie Kupno-Sprzedaż,

Wilno, Wielka 88. 3104

KALENDARZ PRZYJACIEL

NA 1919 ROK

świeżo opuścił prasę i jest do nabycia we wszystkich księgarniach
i w administracji «Dziennika Wileńskiego».

SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI J. ZAPAŚNIK.
Cena 2 m. 80 fen.

Sklep rymarski i pracownia J. Krusiewicza,

WILEŃSKA 23, 2879

po dłuższej przerwie ponownie zostały otwarte.

Poleca robocze chomonty i na obstalunki.

Wyszedł z druku i jest do nabycia we wszystkich księgarniach

„Zywoł siostry Teresy”

OD DZIEŁA LĄTKA JEZUS I NAJŚW. OBLICZA,
KARMEŁITANKI BOSEJ.

Cena pojedynczego egzemplarza 70 fen.

Chrześcijański zakład fotograficzny JANA PUZYŃSKIEGO

(daw. Szejderowicza), II Ś-to Jerski zauł. 4, vis à vis cukierni Satrialla.
Dla uczącej się młodzieży następstwo. 3112

Lecznica dla zwierząt S. Bakuna,

LEKARZA WETERYNARJI

Przyjęcia chorych od g. 9-11, i 4-8 w., w nagłych wypadkach i w nocy.
Zaręczaje 5 (d. Honesti). 3102

Kto szuka:

pracy,
posady,
mieszkania,
zbytu towarów;

Kto potrzebuje:

RZĄDCÓW,
URZĘDNIKÓW,
LEŚNICZYCH
SŁUŻBY;

Kto chce:

wynająć mieszkanie, kupić lub sprze-
dać ziemię, handel, gospodarstwo,
pożyczyć pieniądze i t. d. najlepiej
załatwi za pośrednictwem

Działu Komisowego F. Popławski,

Wielka 27. 3212

Dr. S. Kaplan,

choroby weneryczne, skór-
ne i moczopłotowe, 606, 914.
Choremu nie przeszkadza zajęcie.
Przyjęcia od g. 10-11 pp. i 4-7 w.
Piwna 6-9 (dawniej Monastyrka).

Suchy opał

po cenach umiarkowanych. Plac
Tyszkiewicza, ul. (Nizgorodzka)
Magazynowa № 26, kantor 19-17.
Dla szkół, szpitali i przyjezdnych
rabat. Kurycki. 3223

Do k t ó r

ALEX. LIBO

choroby gardła, nosa i uszu.
od 11-2 i 5-7 w.
Zawalna 22/6. 3223

Dr. L. IWANTER

Choroby: wewnętrzne i ner-
wowe.

ZAKŁAD ELEKTRO-LECZNICZY
i PROMIENI ROENTGENA.
Wileńska 25. 3215

Dr. K. Borzobohaty

POWROCIL

i wnowił przyjęcie
chorych. 3117

Choroby wewnętrzne i dziecięce.

Kalewarystka 4-1

KUPUJĘ:

biuterję, brylanty, perły, zegarki
i kwity lombardowe.
Płać najwyższe ceny.
Jubler GLEZER, Wielka 47.

Dr. J. Burak

Akuszeryjs, kobiece i
weneryczne choroby

powrócił 3223

Zawalna № 16 m. 9.

Przyjmuje od 10-11 i od 4-7.

Lekarz-Dentysta 2802

AWERBACH-WILKOMIRSKA

przeniósł się na ul. Wielką № 58.

:: BÓL GŁOWY ::

leczy
CITRON - NERWIN - KURYCKI
prędko, radykalnie i nieszkodliwie
Można dostać we wszystkich apte-
kach i składach aptecznych.

Skład główny
KURYCKI, BIAŁYSTOK. rk

W Wilnie skład apteczny
I. B. SEGALA, pl. Trocka № 7

Obstalunki na

torf opałowy,

sadzonki (krzaczk) agrestu, porze-
czek, malin i jablek—przyjmują się
w niedziele i środy od g. 2-4 pp.
Królewska 7-1, wejście z bramy.
Kwintowa. rk

Dr D. OLSEJKO

choroby uszu, gardła, nosa.
Przyjmuje od 9-11 r. i 4-5 w.
Jagiellońska (daw. Żandarski)
№ 9, m. 3. 3077

Dr. J. PODWIŃSKI

Choroby: wewn. i nerwowe
przyjmuje od 4-6 w. 3040
Garbarska Nr. 7 m. 4
i w wodo-elektro-lecznicy
D-rów Pisaniego i Chlewińskiego.
ul. Św. Anny № 3 od 6-7 w.

Kto chce sprzedać prywatnie (nie do magazynu)

za dobrą cenę

cenność: perły, drogie kamienie,
zegarki, antyki, lombardowe kwity
i sztucz-
ne zęby **kupuję.**
Płać o 20% więcej niż wszystkie
magazyny. rk

Tatarska 20-17, Leon
Pocztar.

Węgiel

opałowy antracyt. Sprzedaje się:
Zawalna № 9. Skład Wil. T-wa
Rolniczego. 3077

Chcę kupić

dom 12-16 pokoi, w dobrym sta-
nie, ze wszelkimi wygodami, z o-
grodem owocowym, niedaleko od
centrum. Zawiadomienia przysyłać
pismieniami: Wilkomińska 11, m. 1.
Biretto. 2979

Lecznica

doktorów

Bujalskiego, Kahna, Maczewskiego,
Rymszy i Waszkiewicza

w Wilnie, Bogusławska (Czysta) 3.

Przyjmuje położnice i cierpiące na
choroby kobiece. 2880

KUPUJĘ I SPRZEDAJĘ:
biuterję, brylanty, perły, zegarki
i kwity lombardowe.

Płać najwyższe ceny.

R. TOJBIN,

Zamkowa № 26 (vis à-vis św. Jana).
Tamże do sprzedania kasa ognio-
trwała. 2880

Elektryczność i dzwonki

poprawiam i przeprowadzam no-
we prędko i tanio. 3070

Ś-to Jańska 23-9, Kucharski.

Sprzedam magazyn mebli. Tam-
że potrzebny tapicer. Dowiedzieć
się: ul. Wileńska № 29 m. 8. Ma-
linowski. 3092

Tatarska 10, na dole, wprost bramy.
Obiady domowe i kolacje
wydaje nowo utworzona jadalnia
M. Zuzankowa. 3210

LECZNICA

Dr med. A. Cymblera.

Choroby wewnętrzne i dziecięce.
**Leczenie gruźlicy płuc,
gruczołów i kości za pomo-
cą sztucznego górskiego
słońca.**

3212 WIELKA № 25.

Przyjmuje od 1-3 pp. i 4-7 w.

Okazyjnie

sprzedam tureckie, perskie, te-
kińskie dywany, stołową bieliznę,
plaszcz futrzany wojskowy w do-
brym stanie. Ś-to Jerska № 27.
Magazyn lamp. Jaworowski. 3203

Do sprzedania

poduszki, dywan i naftowe lampy.
Tatarska 1-15, Wojczulanis. 3201

MIESZKANIE do wynajęcia 5 po-
koi z elektrycznością i 2 lub 3
pokoje umeblowane. Róg Tambow-
skiej i Orenburskiej № 14-5 m. 7.
Maciejewska. 3026